Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмінїстрація и Експедиція подъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція подъ ч. 13 Улиця Жулїньского.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адмінїстраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 86. Вторникъ 16 (28) Цвѣтня 1891. Рôкъ I.

Сельскіи господы христіяньскіи.

Треба признати, що вôдъ часу, коли просвѣта поплыла трохи ширшою струєю въ нашôмъ народѣ, зробило ся и робить ся не одно добре, чого давнѣйше не бувало. Нарôдъ дякуючи неутомимымъ заходамъ нашого духовеньства значно отверезѣвъ, школъ стає чимъ разъ бôльше; по селахъ заводять ся читальнѣ, котрымъ товариства просвѣтнѣ доставляють богато здоровои и розумнои поживы духовои; богато людей кидаєсь вже до торговлѣ и по селахъ та мѣсточкахъ повстають поволи крамы; словомъ, нарôдъ нашъ зачинає чимъ разъ бôльше провиджувати, зачинає чимъ разъ бôльше дбати самъ про себе и двигатись власными силами. Одно ще, що спиняє дуже всякій розвôй нашого селяньства, ба, що бôльше навѣть єго деморалізує, то суть нашѣ коршмы. Польска ґазета *Przegląd* подала въ суботу цѣкаву статейку о нашихъ коршмахъ, зъ котрои тутъ дещо наводимо:

„Недалеко за рогатками Львова — пише згадана ґазета — єсть село Козельники. Ще передъ кôльканацяти роками было то село людне и зажиточне, кождый господарь мавъ бодай 12 морґôвъ ґрунту, а що то недалеко вôдъ столицѣ, то и бувъ немалый заробокъ. Нинѣ нема вже въ Козельникахъ зажиточныхъ селянъ, нема великихъ господарствъ селяньскихъ, а лишь самѣ бѣдаки задовженѣ по уха. Анѣ пошесть, анѣ неурожаѣ не зруйнували мешканцѣвъ Козельникъ, лишь пять жидôвскихъ коршемъ.

„Кôльканацять лѣтъ тому назадъ была тамъ лишь одна коршма а въ нѣй спритный жидокъ. Жидокъ той заложивъ зъ часомъ ажь пять филій своеи матернои коршмы, а въ пять коршмахъ розсѣло ся пять родинъ жидôвскихъ. Въ мѣру того якъ повставали коршмы, счезали господарства селяньскі; кôльканацять щезло таки зовсѣмъ а кôлькадесять зажиточныхъ осель 12-морґовыхъ перемѣнило ся на нужденні и задовжені загороды. Здавалось бы, що пять коршемъ на таке село якъ Козельники, котре має ледви кôлькадесять нумерôвъ то за богато; дежь тамъ! — не задовго має тамъ станути ще и шеста коршма. Коли такъ дальше пôйде, то зъ якихъ десять лѣтъ не буде въ Козельникахъ анѣ одного господаря а цѣла земля перейде въ жидôвскі руки.

„Взялисьмо тутъ — каже згадана ґазета дальше — за примѣръ одно село, лежаче близько Львова, де кождый Львовянинъ може въ проходѣ зайти и тамъ на мѣсци спытати старыхъ людей, якъ то было давнѣйше, а якъ єсть нинѣ; въ цѣлôй Галичинѣ можна бы на тысячѣ начислити такихъ примѣрôвъ“.

Przegląd порôвнує дальше нашѣ коршмы зъ коршмами въ другихъ краяхъ и приходить до того переконаня, що они не вôдповѣдають зовсѣмъ своѣй цѣли, бо анѣ въ нихъ дôстати що зъѣсти або выпити крôмъ поганои горѣвки, анѣ не переночувати на случай потребы, а жиды, що въ нихъ сидять, мають свôй заробокъ лишь зъ того, шо деруть зъ нашихъ селянъ шкôру и збогачують ся лихвою. Тому лиху можна бы лишь зарадити, колибъ нашѣ люде брались закладати крамницѣ и господы по селахъ.

Кожда добра гадка повинна всюды знайти признанє и щирый вôдгомôнъ. Тожь и мы єи пôдносимо. Мы вже кôлька разôвъ вказували на то, що лишь власными силами можемо двигнути ся и власнымъ трудомъ зможемо выдобути ся зъ тои сѣти, въ яку по воли чи неволи попали. Коли вже нинѣ нашѣ люде беруть ся самѣ закладати у себе читальнѣ, коли вже єсть досыть вôдважныхъ, що беруть ся до торговлѣ, то и пора щобы, брати ся до закладаня сельскихъ господъ. На разѣ прийшлобы оно певно трудно, бо веденє господы потребує таки свого окремого знаня, а хлѣборобови трудно безъ того знаня и досвѣду братись за таке дѣло. Але отъ що моглобы бути: тѣ люде, що вже мають по селахъ крамы, повиннѣ старати ся о концесіи на господы и попри крамарство заняти ся и веденємъ господъ. Не было бы то такъ трудно а приносилобы хосенъ и крамареви и громадѣ. Можнабы навѣть заводити громадскѣ господы, котрѣ громада на якійсь довшій чи коротшій речинець пускалабы въ аренду кому изъ громадянъ. Особливожь повиннѣ на закладанє господъ звернути свою увагу нашѣ мѣщане. Десь давнѣйше по нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ були бодай т. зв. кашаварки, котрѣ въ величезныхъ горшкахъ выносили варену страву на мѣсто и тамъ єи продавали; бувъ то вже мабуть по-

Анонсъ, Рекляма, Гумбуґъ.

Возьмѣть першу лѣпшу ґазету до рукъ и погляньте на єи послѣдну сторону, а найдете тамъ множество всѣлякихъ оголошень и оповѣстокъ. Хто бувъ въ якôмъ бôльшôмъ мѣстѣ, той певно видѣвъ такожь, що на мурахъ мѣста єсть множество порозлѣплюваныхъ всѣлякихъ оповѣстокъ. Всѣ тѣ оповѣстки то суть анонсы. Слово „анонсъ“ єсть французске, (annonce) и значить то само, що наше „оголошенє“ або „оповѣстка“; лишь коли такѣ оповѣстки умѣщують ся въ ґазетахъ, то они называють ся инсератами, (слово латиньске и значить то саме, що умѣщенє), коли же они розлѣплюють ся по стѣнахъ, называють ся плякатами и афішами.

Цѣль тыхъ анонсôвъ або оповѣстокъ очевидна: тѣ, що ихъ умѣщають въ ґазетахъ, на окладинкахъ книжокъ, въ календаряхъ и окремыхъ додаткахъ до ґазетъ, або розлѣплюють по стѣнахъ мѣста, хотять, щобы якъ найширшій кругъ людей довѣдавъ ся, що они або мають щось на продажь, або хотять чогось купити; шукають або дають роботу, подають до вѣдомости якусь важну рѣчь, якесь предприємство, якусь забаву, представленє театральне, зборы, выборы и т. д.

Анонсы мають особливо для купцѣвъ, промысловцѣвъ, всѣлякого рода предприємцѣвъ, властителѣвъ гостинниць и т. д. велике значѣнє. Давнѣйшими часами, коли вôдбували ся ще великѣ ярмарки. коли не было зелѣзниць и тельеґрафôвъ, не треба было такъ дуже анонсôвъ, бо купцѣ и промысловцѣ зъѣзджали ся разъ або и кôлька разôвъ до року на якесь мѣсце и розкладали тамъ свои товары; люде сходили ся тогды тысячами и выбирали, що кому было потреба.

Властитель гостинницѣ, коли надпочинавъ свѣжу бочку вина або пива, вывѣсивъ надъ дверми вѣнокъ або китицю зъ дубины чи смереки и люде знали вже, що то значить. Нинѣ вже треба скорше и частѣйше повѣдомляти, и ото люде выдумали анонсы. Але суть слѣды, що вже въ дуже давныхъ часахъ, знали люде спосôбъ анонсованя.

Такъ найдено н. пр. въ розкопкахъ мѣста Помпеѣ, коло Неаполю въ Италіи, котре въ 79 р. по Христѣ, засыпала была огниста гора Везувій, напись на мурѣ, котрою якійсь пекарь подававъ до вѣдомости, що у него два разы дня можна дôстати свѣжого хлѣба. Анонсôвъ стали однакожъ не такъ дуже давно, бо ледви вôдъ другои половины тамтого столѣтя уживати, але въ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ теперѣшного столѣтя, розвинулось анонсованє такъ значно, що выробивъ ся зъ него окремый рôдъ предприємства, котрый дає многимъ людямъ заробокъ и спосôбъ до житя.

Анонсъ має двояку цѣль: повѣдомити людей, а вôдтакъ додати имъ охоты и звабити ихъ та придбати тому, що анонсує ся, якъ найширше знакомство. Зъ вôдси то походить, що до анонсованя уживає ся всѣлякихъ можливыхъ способôвъ, щобы лишь звернути увагу на дотычный анонсъ. Въ ґазетахъ н. пр. вôддѣляють ся инсераты оденъ вôдъ другого лінїйками або всѣлякими обвôдками, котрѣ впадають въ очи; важнѣйшѣ мѣсця инсерату, вызначають ся окремыми, грубыми и великими буквами, додають ся до нихъ всѣлякѣ малюнки предметôвъ, котрѣ анонсують ся, н. пр. чобôтъ, рукавичка, кôнь, дôмъ и т. д. Укладанє анонсу вымагає навѣть немалои проворности и зручности, коли хоче ся, щобы вôнъ вôдъ разу впадавъ въ очи. Часто складають ся анонсы на скôсъ, або умѣщають ся перевернені, якъ колибъ нѣбы черезъ похибку; въ способѣ ихъ писаня и укладаня уживаєсь всѣлякихъ маленькихъ хитростей.

Такъ н. пр. розлѣпивъ бувъ оденъ купець плякаты по стѣнахъ мѣста, на котрыхъ по правôмъ боцѣ было выписано грубыми буквами: „Прошу не читати того, що на лѣвôмъ боцѣ написано!“ Всѣ люде ставали передъ тыми плякатами, а прочитавши насамперѣдъ грубе письмо, брали ся якъ разъ читати то, що было дрôбнымъ письмомъ выписане, а зъ того довѣдались, що у того купця можна купити. Кождый, що той плякатъ прочитавъ, мимо волѣ усмѣхнувъ ся, а богато знайшло ся и такихъ, котрѣ пôйшли заразъ до того купця купувати.

Коли у Львовѣ мало появити ся 1 число фінансовои ґазеты *Nadzieja*, то властитель єи, звѣстна фірма банкова п. Шеленберґа, умѣстила была въ ґазетахъ першій разъ величе-

слѣдный знакъ торговельного руху нашихъ мѣщанъ: нинѣ вже и того нема а бѣднѝ робôтники змушенѝ лишати послѣдный крайцаръ по жидовскихъ коршмахъ и не дôстануть за него навѣть ложки чистои и здоровои стравы. Спôлки господарскѝ, крамницѣ и господы повиннѝ теперь станути у насъ на порядку дневнôмъ а коли такъ поставить ся бодай перша основа до розвитку добробыту въ краю, то можна буде скорше подумати и дальшôмъ высшôмъ добрѣ народу.

Письмо селянина зъ Бразилiи.

Абы нашѝ люде, не лишь тѝ зъ Золочѣвщины, котрымъ забагло ся шукати щастя за моремъ, але и всѣ видѣли, якъ то добре въ тôмъ краю, де сподѣваютъ ся знайти золотѝ горы, подаемо тутъ письмо польского селянина Вильчевского, писаный зъ Бразилiи до его шурина въ Тыкоцінѣ, а котрый подае дословно одна зъ польскихъ ґазетъ варшавскихъ. Вильчевскій пише:

Ріо - Карулінъ дня 9 лютого 1891 року. Пишу сей листъ до тебе, мôй шурине Осипе! Першимъ словомъ нашимъ нехай буде „Слава Исусу Христу". Кланяемо ся тобѣ, шурине Осипе, я Петро Вильчевскій зъ жѣнкою и дѣтьми, що есьмо здоровѝ зъ ласки Божои, чого и вамъ желаемо, лишь мали-смо гризоту, померъ намъ наймолодшій сынъ Олекса. Доносимо вамъ о нашôй подорожи. Що люде говорили, що звернуть намъ грошѣ, то все не правда, то все на здирство. Картъ тыхъ не было намъ потреба, лишень дорогій шурине, якъ я мавъ сто и кôлькадесять рублѣвъ, то выстало для мене зъ родиною приѣхати до Бремы, а зъ Бремы забрали насъ Нѣмцѣ на корабель, нѣбыто на кошть правительства. Мы ѣхали моремъ вôсѣмнацять днѣвъ ажь до Бразилiи, до першои коморы, зъ вôдтамъ знову двѣ добѣ ажь до другои стацiи, зъ вôдси еще оденъ день пароходомъ а потôмъ высадили насъ на землю и повели нѣбы то на колюнiи. Но, Господи, якъ завели насъ страшно! Говорили все, що дôстанемо кольонiи зъ будынками и добуткомъ, а ту дика пустиня и степъ безъ жадного притулку. Велѣли намъ рубати лѣсъ и робити колибы; но щожь може бѣдный чоловѣкъ порадити собѣ въ такôй пустыни, повнôй гадя и дикого звѣря! Тожь постигло насъ велике нещастє, и теперь бачимо, якъ тяжко мы завели ся, що повѣрили шпрєнымъ у насъ байкамъ, бо въ Бразилiи настало нове правительство, а хоче пустарѣ тотѝ заселити. Зъ поблизшихъ краѣвъ, що лѣпше знають Бразилю, нѣхто не хоче тутъ замешкати, выправили одже аґентôвъ ажь до нашого краю, и знайшли тамъ дурныхъ хлопôвъ, що повѣрили байкамъ, и пôйшли мовь бараны въ пропасть. Ахъ Господи, кобыто зъ Бразилiи, зъ того пекла, можь дôстати ся сухою дорогою, то о жебранôмъ хлѣбѣ вернулибъ мы всѣ до любого нашого краю! Но Бразилiя облита довкола моремъ, а подорожь вôдъ однои особы коштуе бôльше якъ 100 рублѣвъ. Менѣ все важко, що мы не попращали ся зô собою, а все то дурниця, що мы такъ спѣшили ся по шаленому та за пôвъ дармо запропастили нашу працю. Цѣла моя праця дармо лишила ся у людей и змарнувала ся.

Намъ тутъ дуже сумно мѣжь людьми чужими, до котрыхъ и заговорити не можемо. Не маемо тутъ анѣ церкви, анѣ священника; жиемо якъ на заточеню, нѣ бесѣды, нѣ пѣснѣ своеи тутъ не почуешь. Живемъ тутъ въ громадцѣ невеликôй.... Дай Боже, щобы могли мы вернути до нашого краю и побачити ся еще зъ вами, кого зъ цѣлои душѣ бажаемо. Коли сей листъ дôйде до васъ, певно буде вже Великдень. Ахъ, Господи! будете тамъ радувати ся, а мы тутъ нещаснѝ, будемо слезы проливати, бо не почуемо анѣ слова нашого, анѣ пѣсни, бо не знаемо навѣть коли свята, а коли звычайный день. Пращаю васъ всѣхъ знакомыхъ и тебе шурине Осипе, и прошу о скору вôдпись. Дай Боже, щобы еще здоровѝ побачили ся!"

Рада державна.

Въ суботу вôдбуло ся друге засѣданє комісiи адресовои палаты панôвъ, на котрôмъ справоздавець адресы, ґр. Фалькенгаймъ, предложивъ проектъ адресы правицѣ. Надъ тымъ проектомъ вела ся довга дебата, бо лѣвиця была сему проектови дуже противна доказуючи, що вôнъ есть занадто клерикально-консервативный. Всежь таки лѣвиця заявила ся за спôльною адресою. При уступѣ, въ котрôмъ говорить ся о ческо-нѣмецкôй угодѣ, зажадали члены лѣвицѣ, щобы сей уступъ докладнѣйше и яснѣйше уложити. Послѣ вѣденьскихъ ґазетъ не скôнчила ся ще дебата въ суботу и вôдложено еи ажь до нинѣ.

Коло польске радило въ суботу такожь надъ адресою, котрои проектъ предложивъ пос. Бѣлиньскій. На засѣданю бувъ такожь мін. Залескій, котрый дававъ вôдповѣдни поясненя. Предсѣдатель Кола, пос. Яворскій, заявивъ, що адреса, по скôнченю дебаты, буде сей разъ предложена клюбови. Такожь сказавъ вôнъ, що день назначеный на засѣданє комісiи адресовои мусѣвъ бути вôдложеный задля выѣзду ґр. Таффого до Праги. Проектъ пос. Бѣлиньского принято лишь въ дуже малыми змѣнами. Перша часть сего проекту держить ся майже вовсѣмъ престольнои бесѣды и есть еи парафразою, а друга подае спеціяльнѝ погляды Кола польского и згадуе такожь о автономічныхъ засадахъ.

Перегляд политичный.

Тѝ послы зъ Галичины, Буковины и Дальмацiи, що обходять Великоднѝ свята пôсля календаря юліяньского домагали ся вôдъ президiи палаты послôвъ, щобы на надходячѝ свята була перерва въ нарадахъ парляменту. Имъ на то сказали, що пора и такъ вже дуже спôзнена а ще есть богато справъ до залагодженя, крôмъ того ще и такъ въ маю приходить богато святъ. Коли-бъ буджету ажь до кôнця червня не ухвалено, то правительство мусѣло бы хиба ще третій разъ зажадати провізорiи, що не було бы добре. Зъ тои причины будуть такожь и ферiи на зеленѝ свята дуже короткѝ. На то запримѣчено, що ческѝ послы схотять певно взяти участь въ вôдкрытю ческои выставы. Передъ закрытємъ послѣдного засѣданя повѣдимлено згаданыхъ послôвъ, що на надходячѝ свята буде перерва въ нарадахъ палаты. Здаесь отже, що въ середу буде послѣдне засѣданє палаты послôвъ а вôдтакъ настануть великоднѝ ферiи и палата збере ся ажь дня 6 мая на дальшѝ нарады.

Въ польскôй прасѣ удержуесь упорно чутка, що пос. Бѣлиньскій именованый вже міністромъ комунікацій.

Въ справѣ зелѣзницѣ льокальнои Городенка-Рогатинъ-Бережаны були послы Черкавскій и Генцель у президента зелѣзниць державныхъ Чедика а той сказавъ имъ, що вôнъ пôдпиравъ бы будову тои зелѣзницѣ. але міністерство вôйны есть ѣй противне, бо проектуе лінію стратеґічну Станиславôвъ-Галичь-Зборôвъ.

Померший въ пятницю дня 24 цвѣтня ґр. Гельмутъ. Кароль Бернардъ Мольткє, родивъ ся дня 26 падолиста 1800 р. въ Пархимѣ въ Мекленбурзѣ. Отець его бувъ прускимъ капитаномъ, пôзнѣйше перейшовъ до арміи даньскои и бувъ тамъ ґенераломъ. — Укôнчивши школу кадетôвъ въ Копенгазѣ, ставъ

зный анонсъ, въ котрôмъ не було бôльше нѣчого, лишь чисте бѣле мѣсце, а на нѣмъ великій знакъ запытаня. Анонсъ сей звернувъ увагу всѣхъ на себе; кождый зъ цѣкавостію пытавъ: „Що то значить?" — и на другій день вже пильно слѣдивъ за нимъ въ ґазетѣ. За другимъ разомъ появились два знаки запытаня и выкликали знову всѣлякѝ толки и здогады. За третымъ разомъ появилось вже слово Nadzieja, а за четвертымъ и цѣла оповѣстка, що буде выходити така то а така ґазета; публика була отже на то дуже добре и зручно приготовлена.

И сама стилѣзація анонсу, причиняесь не мало до зацѣкавленя и зверненя на себе уваги. Читаймо н. пр. такій анонсъ:

Першій хрущъ маевый

появивъ ся вчера въ нашôмъ мѣстѣ, якъ доносить о тôмъ ґазета Н. Н.; есть се знакъ, що вже найвысша пора заосмотрити ся въ лѣтне одѣнє, котре можна дôстати дешеве, елеґантне и тревале у п. К..., кравця у Львовѣ.

Або другій анонсъ:

Азійска холера

не возьмесь того певно, якъ то доказують численнѝ свѣдоцтва лѣкарскѝ, хто купить собѣ Еґера сорочки зъ овечои вовны въ маґазинѣ бѣля п. Ш.... у Львовѣ.

Оба повысшѝ анонсы можуть въ першôй хвили выкликати смѣхъ, але въ слѣдъ за тымъ будить ся и охота зайти до дого майстра чи купця, котрый умѣе такъ зручно анонсувати ся, та щось у него купити.

До того рода анонсôвъ належать такожь шумнѝ и неразъ комічнѝ написы надъ крамами або гостинницями по малыхъ а навѣть и великихъ мѣстахъ. Такъ н. пр. въ Варшавѣ надъ якоюсь гостинницею була вывѣска, на котрôй були вымальованѝ курка и когутъ а пôдъ ними було выписано: Pod kokoszką, pod kogutkiem, można dostać wino z wudkiem, pif (пива) i wszelkich zakonsakuw (перекусокъ). А у Львовѣ, кажуть, бувъ давнѣйше десь на Жовкôвскôмъ передмѣстю жидôвскій шинокъ „Pod śpiwającem rybem" — було намальоване дерево, а на нѣмъ селедець, що нѣбы спѣвавъ якъ пташокъ.

Въ нинѣшныхъ часахъ. де конкуренція стае чимъ разъ бôльша, купцѣ и промысловцѣ навѣть змушенѝ анонсувати ся, особливо тѝ, що розпочинають вести якійсь интересъ, бо инакше свѣтъ бы о нимъ и не довѣдавъ ся. Але хто розпочинае анонсувати ся, той мусить вже черезъ довшій часъ то робити, бо инакше нѣчого анонсованємъ не вдѣє. То есть певна рѣчь — каже оденъ Французъ — що за першимъ разомъ майже нѣхто анонсу въ ґазетѣ и не видить; за другимъ разомъ вже его добачить; за третымъ прочитае, за четвертымъ подивить ся вже и на цѣну, за пятымъ покаже жѣнцѣ, за шестымъ рѣшае ся купити а за семымъ разомъ таки иде и купуе.

До анонсованя въ мѣстѣ послугують ся не лишь самыми ґазетами та плякатами, але и уживають до того и людей, котрѝ на мѣстѣ роздѣляють переходячимъ всѣлякѝ оповѣщеня, носять по мѣстѣ таблицѣ зъ оголошенями, ѣздять возами, крытыми паперомъ, напущенымъ олѣемъ, на котрôмъ суть умѣщенѝ анонсы; вечеромъ свѣтять свѣтло въ тыхъ возахъ и ѣздять ними по улицяхъ, щобы кождый читавъ. По бôльшихъ мѣстахъ ставлять красни стовпы, на котрыхъ розлѣпляють ся плякаты, а передъ склепами завѣшують лямпы, котрѝ вечеромъ кидають на землю освѣтленѝ написы фірмъ и т. д.

Анонсъ мае однакожь лишь тогды вартôсть, коли той, що его подае, хоче дѣйстно лишь звернути увагу людей на свôй товаръ, чи на свое предприемство або роботу, а не мае цѣли туманити людей и не переходить въ шумну рекляму або гумбуґъ: длятого той, що розвѣдуесь черезъ анонсы, мусить бути осторожнымъ въ выборѣ и не спускати ся на то все, що написано. Кождому прецѣ вôльно свôй товаръ хвалити, але не кождый потребуе заразъ всему вѣрити.

Найбôльше шкоды робить якъ и самымъ купцямъ такъ и публицѣ несовѣстна рекляма, обчислена лишь на то, щобы людей обтуманити. Рекламою называемо той розголосъ, котрый старае ся зробити собѣ хтось ґазетами або якимсь другимъ способомъ звернути въ великôй мѣрѣ увагу на свôй товаръ и згорнути до себе купуючихъ. Рекляму можна собѣ всѣлякимъ способомъ зробити. Коли разъ приѣхала була до Ню-Йорку славна спѣвачка Ліндъ и

ґр. Мольтке въ р. 1819 офіциромъ даньскимъ, въ три роки потомъ перенѣсъ ся до арміи пруской въ характерѣ поручника пѣхоты. Въ 1885 р. ставъ вôнъ капитаномъ. Того року вôдбувъ подорожь на Всхôдъ и на просьбы султана Магмуда II взявъ участь въ працяхъ надъ реорґанізацією арміи турецкои. Въ р. 1843 бравъ участь въ вôйнѣ Турковъ противъ Курдôвъ, а въ р. 1859 противъ Єгипціянъ и Сирійцѣвъ. По смерти султана Магмуда II повернувъ Мольтке до Прусъ и въ р. 1842 ставъ майоромъ. Въ 1851 р. бувъ вôнъ полковникомъ, въ р. 1856 ґенераломъ, а въ р. 1858 шефомъ пруского ґеґерального штабу. Въ вôйнѣ зъ Австрією въ р. 1866 проводивъ и въ вôйнѣ зъ Францією въ рокахъ 1870 и 1871 дававъ вôнъ головный напріямъ операціямъ нѣмецкои арміи и тутъ найбôльше вôдзначивъ ся.

Про последнûй хвилѣ ґен. Мольткого розповѣдають: Ще вечеромъ въ пятницю на око зовсѣмъ здоровъ и веселый та розговорювавъ зъ своимъ свояком, майоромъ Мольткимъ и єго жѣнкою та жартуючи оповѣдавъ, що єму разъ хтось сказавъ, що єго день урудинъ лишь два разы припадавъ на недѣлю, а то въ 1800 р. и въ 1890. Колибъ такъ чоловѣкъ — казавъ ґен. Мольтке — бувъ забобонный, то думавъ бы, що уродины зъ 1890 р. були вже последнûй. Опôсля сѣвъ вôнъ грати въ карты зъ своєю родиною и якъ разъ коли гра доходила вже до кôнця зробило ся єму недобре; єго стало душити. На предложенє єго своячки зачавъ музикъ Дреслеръ грати якусь польску пѣснь власнои композиціи а ґен. Мольтке слухавъ єи сидячи на крѣслѣ. Наразъ вставъ и вышовъ до сусѣдного комнаты. За хвилю вышовъ за нимъ и майоръ Мольтке та заставши тутъ ґенерала на крѣслѣ зъ похиленою головою и руками опертыми на колѣнахъ. Майоръ Мольтке приступивъ до него, взявъ єго за голову, але и въ тôй хвили ґен. Мольтке вже вôддавъ духа Богу. Скôнчивъ такъ, якъ неразъ того бажавъ, коли говоривъ: Ахъ, якъ то красно умирають люде на ударъ серця.

Коли цѣсареви нѣмецкому, котрый перебувавъ на ловахъ въ Айсенахъ, дано знати про смерть ґен. Мольткого сказавъ вôнъ: Се мене тронуло глубоко, я стративъ мою армію! Цѣсарь постановивъ заразъ вернути до Берлина.

Новинки.

— **Именованя**. П. мивістеръ вѣроисповѣданъ и просвѣты именовавъ Антонія Селецкого, сталымъ учителемъ ц. к. заводови школы для промыслу деревляного въ Закопанôмъ, въ характерѣ урядника державного Х ранґи.— Ц. к. Рада школьна краєва именувала Аполінарія Блонаровича сталымъ учителемъ 5-клясовои етатовои школы мужескои въ Бродахъ; Антона Бѣрчиньского сталымъ учителемъ школы етатовои въ Полянцѣ Галлеръ; Ивана Иваньского, въ Дубю сталымъ учителемъ тамже; Іосифа Гуркевича сталымъ учителемъ школы етатовои въ Сулковицяхъ; Леокадію Шаласну, сталою учителькою молодшою 3 клясовои дѣвочои школы етатовои въ Андриховѣ.

— **Конкурсъ**. Выдѣлъ краєвый розписавъ зъ речинцемъ до 20 мая сего року конкурсъ на опорожненû въ заведеняхъ войсковыхъ три безплатнû мѣсця фондовû зъ фондаціи ювилейнои им. Цѣсаря Францъ Іосифа I. Мѣсця тû будуть наданû почавши вôдъ шкôльного року 1891/92 въ академіи войсковôй въ Вінеръ Найштадтъ, въ войсковôй академіи технічнôй у Вѣдни и въ академіи маринарскôй. О мѣсця тû могуть убѣгати ся лишь кандидаты зъ Галичины рускои и польскои народности. Станъ и обрядъ не роблять рôзницѣ.

— **Въ цвѣтню недѣлю** рано о 8 годинѣ, коли Впреосв. Митрополитъ Сильвестеръ правивъ въ соборнôй церквѣ св. Юра тиху службу Божу, явились въ церквѣ княгиня мати достойнои архикнягинѣ Блянки, жены архикнязя Сальватора зъ донькою а сестрою архикнягинѣ и одною придворною дамою та выслухали богослуженя ажь до кôнця. Пôдчасъ богослуженя спѣвавъ хоръ питомцѣвъ зложеный зъ 32 членôвъ.

— **Устнû испыты зрилости** въ школахъ середныхъ розпôчнуть ся сего року въ ґімназіяхъ: въ Бродахъ дня 17 липня; въ Бережанахъ 17 червня; въ Дрогобичи 23 червня; въ Яслѣ 3 червця; въ Коломыи 16 червня; у Львовѣ: въ рускôй ґімназіи 1 червня; въ Францъ Іосифа 8 червня, въ II (нѣмецкôй) 18 червня, въ IV 12 червня; въ Новôмъ Санчи 4 липня; въ Перемышли 16 липня; въ Ряшевѣ 25 мая; въ Самборѣ 8 червня; въ Сяноку 10 червня; въ Станіславовѣ 4 липня; въ Стрыю 17 червня; въ Тернополи 9 липня; въ Золочевѣ 13 липня; — въ школахъ реальныхъ: у Львовѣ 15 червня, въ Станіславовѣ 8 червня.

— **Устнû испыты зрѣлости** въ мужескихъ семінаріяхъ учительскихъ розпочнуть ся: у Львовѣ дня 15 червня, въ Перемышли 2 липня, въ Ряшевѣ 15 червня, въ Станіславовѣ 7 липня а въ Тернополи 24 червня.

— **Д-ръ И. Горбачевскій**, професоръ при ческôмъ університетѣ въ Празѣ, предложивъ сими днями вѣденьскôй академіи наукъ нову свою працю зъ поля хеміи медичнои.

— **Докторати**. П. Михаилъ Попель родомъ зъ Дрогобича, Левъ Петровскій родомъ зъ Кривки и Германъ Форціммеръ, родомъ зъ Криницѣ, одержали въ университетѣ яґайлоньскôмъ степенѣ докторôвъ, перший правъ, два другû всѣхъ наукъ лѣкарскихъ.

— **Руска читальня въ Путиловѣ** розвязала ся. Сумный то знакъ о байдужности тамошнои интелиґенціи — пише „Буковина“ — але за то цвите тамъ жидôвске касино. Дѣйстно сумный знакъ, скажемо и мы вôдъ себе; и якъ тутъ помогти, коли мы самû шукаємо тьмы и самû собе своєю байдужностію пхаємо въ бѣду?!

— **На власне жаданє убита.** Въ мѣстѣ Детѣ на Угорщинѣ найдено кôлька днѣвъ тому назадъ властительку господы 72 лѣтну паню Кіршъ убиту зô звязаными руками. Слѣдство показало, що шнурокъ, котрымъ убита мала звязанû руки бувъ власностію адвоката Бертрама и адвоката заразъ арештовано яко пôдозрѣного о убійство. Тымчасомъ жандармерія арештувала якогось Волоха, що того дня, коли паню Кіршъ убито, бувъ вечеромъ самъ оденъ въ гостинници убитои, и вôнъ признавъ ся, що то вôнъ єи убивъ, але на єи власне жаданє; она єго о то просила и заплатила єму за то зъ горы 2 зр. Она дала єму и той шнурокъ, котрымъ вôнъ ѣй руки звязавъ. Припускають, що то все рѣчь можлива, бо Кіршъ вже три разы хотѣла сама собѣ житє вôдобрати, але якось за кождый разъ ѣй то не удавало ся.

— **До сегорôчныхъ вправъ войсковыхъ**, котрû розпочинають ся вже 4 мая взглядно 25 мая, 15 червня и 21 серпня мають ставити ся резервісты асентированû въ рокахъ 1886, 1884 и 1882; дальше люде зъ резервы доповняючои асентированû въ рокахъ 1886 и 1884, вôдтакъ давнû однорôчнû охотники, що належать до резервы, а котрû обовязанû робити бôльше вправъ, якъ бы припадало на нихъ пôсля року, въ котрôмъ они асентированû, а на конець всѣ тû резервісты, що мають доповнити вправы зъ 1890.

Штука, наука и література.

— **Батько и мати**. Накладомъ редакціи „Дзвôнка“ вышовъ пôдъ тымъ заголовкомъ двоспѣвъ для сопрана и альта зъ супроводомъ фортепяна до слôвъ народныхъ укладу Нижанковского. Цѣна 15 кр. Можна дôстати въ книгарни Ставропигійскôй або въ выдавництвѣ „Бібліотеки Музикальнои“.

— **Бібліотеки музыкальнои** вышовъ выпускъ XVII и мѣстить въ собѣ: „Три квартеты“ — для хору мужеского, уложили Недѣльскій — Цетвѣньскій. Квартеты тû обни мають три пѣснѣ: 1. „Моя мати ворожбыта“, 2. „Якъ нôчь мя покрые“ и „Князь Ревуха“. Дôстати можна въ Выдавництвѣ „Бібліотеки музикальнои“ у Львовѣ при улицѣ Коперника ч. 36 а такожь въ книгарняхъ: Ставропигійскôй та Сайфарта и Чайковского. Цѣна 30 кр., зъ пересылкою 33 кр. Єсть се дужа гарне выданє, а о самôй композиціи не треба навѣть богато и говорити; досыть сказати, що коли львôвске Товариство спѣвацке „Лютня“ продукувало ся ними на концертахъ, то они знаходили завсѣгды велике признанє спѣволюбивои публики и знатокôвъ музики.

Телеґрамы.

Вѣдень 27 цвѣтня. Ґр. Таффе вернувъ вчера зъ Праги. Приѣхавъ тутъ комітетъ ческои выставы зъ Праги, щобы подякувати цѣсареви за позволенє вôдкритя выставы архикн. Каролемъ Людвикомъ и за приобѣцяный приѣздъ Цѣсаря на выставу.

Будапештъ 27 цвѣтня. Міністерство заказало строго всякû демонстраціи въ цѣлôмъ краю въ день 1 мая. Друкарнѣ ухвалили не увôльняти своихъ робôтникôвъ въ день 1. мая.

Петербургъ, 27 цвѣтня. Вел. князь Николай Николаєвичь померъ.

Бѣлградъ, 27 цвѣтня. Міністеръ вôйны подавъ ся до дімісіи.

Римъ, 27 цвѣтня. Межи вôйско розкинено множество соціялістичныхъ брошуръ. Причину выбуху пороховнѣ, доси не выслѣджено, але переважає поглядъ, що тутъ дѣлала чиясь злобна рука.

Поѣзды зелѣзничû.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 жовтня 1890).

До Львова приходятъ:	Поѣздъ поспѣш. або кур.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	9 28	8·50	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Сухи, Хирова, Стрыя, Гусятына и Станіславова		8·30		
Зъ Будапешту, Мункача, Лавочного, Стружа, Хирова, Стрыя, Гусятина и Станіславова		12·08		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіславова		6·53		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець. Гусятина и Стан.		2·—		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.	8·—			
Зъ Белзця (Томашова)				5 41
Зъ Белзця (лишь у вторки и пятницѣ)				10·17
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	8·30	4 20	7·20
До Пôдволочискъ	4·11	9·50		10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4 22	10·15		11 05
До Стрыя, Хирова, Стружа, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіславова и Гусятина		5·55		
До Стрыя, Хирова и Сухи		10·20		
До Стрыя, Хирова, Сухи, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіславова и Гусятина		8·45		
До Станіславова, Черновець, Яссъ, Букарешту и Гусятина	9·16			
До Станіславова, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Станіславова, Гусятина, Черновець и Сучавы		10·16		
До Белзця (Томашева)				8·03
„ лишь въ пятницѣ				2·29
„ лишь вô вторки				4·43

давала тамъ перший концертъ, пущено білеты на сей концертъ на ліцитацію. Перший білетъ купивъ капелюшникъ Ґенінъ за величезну суму, бо за 225 долярôвъ або 562 зр. Вôнъ купивъ той білетъ лишь длятого, щобы своѣй фабрицѣ наробити розголосу, зробити рекляму. И не ошибнувъ ся. „Хто то той, що купивъ білетъ? — спытавъ урядникъ вôдъ ліцитаціи. — „Капелюшникъ Ґенісъ“, була вôдповѣдь.— „Що то за капелюшникъ? — пытали всѣ люде, що були при ліцитаціи. На другій день появила ся въ ґазетахъ звѣстка, що капелюшникъ Ґенінъ купивъ білетъ на концертъ за 225 долярѣвъ. Кождый, що мавъ капелюхъ, прочитавши се, бравъ заразъ свôй капелюхъ и дививъ ся, чи вôнъ має капелюхъ фірмы Ґеніна. Въ мѣстѣ Джовѣ середъ товпы людей вôдкрывъ якийсь бѣдачиско, що єго дрантивый капелюхъ єсть зъ фабрики Ґеніна и вôнъ оповѣстивъ се людямъ. — „Сховай єго!“ вôдозвавъ ся хтось зъ товпы — „вôнъ принесе тобѣ щастє!“ — „На що має ховати? — вôдозвавъ ся хтось другій — „най продасть и намъ по кавальчику свого щастя!“— Въ мигъ ока подерли люде капелюхъ на кусѣ, и той бѣдачиско дôставъ за него 19 зр. Фабрика Ґеніна набрала вôдъ того часу розголосу и Ґенінъ ставъ богачемъ. Була то рекляма зручна и совѣстна, хочь правда, що за дорога.

(Конець буде.)

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, подъ зарядомъ В. И. Вебера.